RNCS Bijlage C

Juridische onderbouwing. Wet BPM 1992, Uitvoeringsregeling, Bijlage I en jurisprudentie. Vastgesteld mei 2026, bronvermelding bijgewerkt 5 september 2026.

C.1 Doel van deze bijlage

Deze bijlage onderbouwt dat een schadecalculatie opgesteld volgens de RNCS-methodiek voldoet aan de eisen die de Wet op de belasting van personenauto's en motorrijwielen 1992, de Uitvoeringsregeling BPM 1992 en de daarbij behorende Bijlage I stellen aan een schadecalculatie die wordt gebruikt ter onderbouwing van een taxatiewaarde voor BPM-doeleinden.

Deze bijlage is geschreven voor de taxateur die een RNCS-calculatie aan een taxatierapport hecht, de inspecteur van de Belastingdienst die de calculatie beoordeelt, en de bezwaarambtenaar of de rechter die in een procedure over RNCS-onderbouwing oordeelt.

C.2 Wettelijk kader

C.2.1 Wet BPM 1992

De Wet BPM 1992 bevat geen materiele regels over de wijze waarop een schadecalculatie dient te worden opgesteld. De wet regelt het kader (artikel 10 lid 1 en 2) en delegeert de inhoudelijke voorwaarden aan de Uitvoeringsregeling (artikel 10 lid 9).

> *Met betrekking tot gebruikte personenauto's, gebruikte motorrijwielen of gebruikte bestelauto's wordt het bij de personenauto, het motorrijwiel of de bestelauto behorende bedrag aan belasting [...] berekend met inachtneming van een vermindering.*
>
> Artikel 10 lid 1 Wet BPM 1992

> *De vermindering [...] is de afschrijving, uitgedrukt in procenten van de som van de catalogusprijs [...] en de belasting van personenauto's en motorrijwielen op het tijdstip waarop het motorrijtuig voor het eerst in gebruik is genomen.*
>
> Artikel 10 lid 2 Wet BPM 1992

> *De afschrijving [...] wordt [...] gesteld op de som van de catalogusprijs [...] en de belasting van personenauto's en motorrijwielen [...], verminderd met de taxatiewaarde vermeld in een taxatierapport dat voldoet aan bij ministeriele regeling te stellen voorwaarden, indien het motorrijtuig op het tijdstip dat bepalend is voor de hoogte van de vermindering: a. meer dan normale gebruiksschade heeft of niet als zodanig voorkomt op een in de handel algemeen toegepaste koerslijst voor de inkoop van gebruikte motorrijtuigen door wederverkopers in Nederland; en b. voldoet aan de bij of krachtens de Wegenverkeerswet 1994 vastgestelde eisen waardoor met dat motorrijtuig mag worden gereden op de weg.*
>
> Artikel 10 lid 7 Wet BPM 1992

> *normale gebruiksschade: slijtage en kleine beschadigingen die ontstaan door gebruik van een voertuig en die passen bij de leeftijd en kilometrage van het voertuig.*
>
> Artikel 2 onderdeel d Wet BPM 1992, definitie sinds 1 januari 2026

C.2.2 Uitvoeringsregeling BPM 1992

Op grond van artikel 10 lid 9 Wet BPM zijn nadere regels gesteld in de Uitvoeringsregeling BPM 1992. Voor schadecalculaties is artikel 8 lid 4 relevant: het taxatierapport moet zijn opgemaakt binnen een maand voor het afschrijvingsmoment, het rapport moet de staat weergeven waarin het motorrijtuig op dat tijdstip verkeert, en bij de aangifte moet de inkoopfactuur of inkoopverklaring zijn gevoegd.

C.2.3 Bijlage I bij de Uitvoeringsregeling BPM 1992

> *Verklaring van een onafhankelijke, erkende taxateur dat de in het taxatierapport opgegeven waarde door hem naar waarheid is vastgesteld aan de hand van een gedegen fysieke opname van het motorrijtuig, onder vermelding van datum, begin- en eindtijd van deze fysieke opname en naam, adres en woonplaats van degene die de taxatie feitelijk heeft verricht.*
>
> Onderdeel 1.3 Bijlage I

> *De waardevermindering als gevolg van schade aan het te taxeren motorrijtuig ten opzichte van de vastgestelde waarde op basis van het referentiemotorrijtuig wordt vastgesteld door het schadebedrag te vermenigvuldigen met 31%. Indien de taxateur van mening is dat de waardevermindering voor het te taxeren motorrijtuig hoger is dan de vastgestelde norm wordt dit gemotiveerd aangegeven gestaafd met deugdelijke schadecalculatie en beeldmateriaal.*
>
> Onderdeel 3.5 Bijlage I, geldend vanaf 1 januari 2023

Bij afwijking van de 31%-norm geldt: de motivering mag niet uitsluitend zien op het autosegment, de leeftijd of de kilometrage van het motorrijtuig.

C.3 Wat de wet en regelgeving NIET voorschrijven

Voor de juridische beoordeling van RNCS is het volgende cruciaal.

Geen verplicht calculatiesysteem. De Wet BPM 1992, de Uitvoeringsregeling BPM 1992 en Bijlage I bevatten geen verplichting om een specifiek merkcalculatiesysteem te gebruiken. De namen van commerciele schadecalculatie-pakketten komen in deze regelgeving niet voor.

Open norm. De enige inhoudelijke kwalificatie van de schadecalculatie in Bijlage I onderdeel 3.5 is dat deze deugdelijk moet zijn. Dat is een open norm die door de rechter is ingevuld op basis van het beginsel van objectieve maatstaven.

Branche-richtlijnen zijn geen regelgeving. Richtlijnen van branche-organisaties vormen praktische invullingen, maar leggen geen wettelijke verplichtingen op die de Wet BPM of Uitvoeringsregeling te boven gaan.

C.4 Hoe de rechter deugdelijk heeft uitgelegd

De Hoge Raad en lagere rechters hebben de open norm uit Bijlage I onderdeel 3.5 geconcretiseerd. De volgende elementen zijn vaste rechtspraak.

C.4.1 Objectieve maatstaven en redelijk handelend reparateur

> *Schade is de naar objectieve maatstaven berekende herstelkosten die normaliter door een bekwaam reparateur in rekening wordt gebracht.*
>
> Standaardformulering uit BPM-rechtspraak, onder andere herhaald in commentaren bij ECLI:NL:HR:2022:1273

C.4.2 Gespecificeerd, reproduceerbaar, geen algemene stellingen

> *Algemene beweringen kunnen niet als tegenbewijs dienen. [...] De argumenten zijn niet voldoende concreet en zien niet specifiek op het individuele motorrijtuig.*
>
> Kennisgroep Belastingdienst, KG:013:2023:4

C.4.3 Beeldmateriaal als onderbouwing

> *Voor het geval de taxateur van mening is dat de waardevermindering voor het te taxeren motorrijtuig hoger is dan de vastgestelde norm [...], is in Bijlage I bij de Uitvoeringsregeling bepaald dat dit dan gemotiveerd wordt aangegeven, gestaafd met deugdelijke schadecalculatie en beeldmateriaal.*
>
> Hoge Raad 12 juli 2019, nr. 18/02955

C.4.4 Reparatie verlengt de economische levensduur

> *Bij de reparatie van een beschadigd onderdeel verdwijnen [...] ook de gebruiksschades die inherent zijn aan de leeftijd en kilometerstand.*
>
> HR 26 oktober 2022, ECLI:NL:HR:2022:1273

Dit principe verklaart waarom 31% van de schade als waardevermindering geldt: niet elke euro herstelkosten leidt tot een euro waardevermindering, omdat herstel mede normale gebruiksschade wegneemt.

C.4.5 Kostenefficientste reparatiemethode

> *Schade is de naar objectieve maatstaven berekende herstelkosten die normaliter door een bekwaam reparateur in rekening wordt gebracht.*
>
> HR 26 oktober 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX0357, Reaal/Athlon

Het arrest is gewezen in een civielrechtelijke context, maar het beginsel van de kostenefficientste reparatiemethode is door feitenrechters in fiscale BPM-procedures consequent toegepast als ijkpunt voor wat een redelijk handelend reparateur als herstelkosten in rekening zou brengen. Hof 's-Hertogenbosch 26 november 2025 (ECLI:NL:GHSHE:2025:3376) bevestigt dat schadeposten die niet voldoen aan het beginsel van objectieve, gespecificeerde herstelkosten worden verworpen. De RNCS-calculatie hanteert daarom uitdrukkelijk dit beginsel: er wordt niet uitgegaan van een willekeurige duurdere methode, maar van de meest doelmatige reparatiewijze die in de Nederlandse schadeherstelbranche gangbaar is.

C.5 Toetsing van de RNCS-methodiek aan deze normen

C.5.1 Onafhankelijke en erkende taxateur

RNCS-calculaties worden uitsluitend opgesteld door taxateurs aangesloten bij de Stichting ROTA, voorzien van een ROTA-certificaatnummer. De onafhankelijkheid is statutair en reglementair verankerd via de Statuten, de Gedragscode, de Integriteitsverklaring, het Klacht- en Sanctiereglement en het Reglement Artikel 80 AVG.

Concreet houden deze regelingen onder meer in dat een ROTA-taxateur geen deel uitmaakt van een bedrijf dat handelt in gebruikte motorrijtuigen, geen BPM-aangiften opstelt voor eigen klanten, en niet optreedt als gemachtigde in bezwaar- en beroepsprocedures voor de getaxeerde voertuigen. Alle genoemde reglementen zijn publiek beschikbaar via rota.tax/privacy-2.

C.5.2 Gedegen fysieke opname

De RNCS-calculatie is een rekenkundige onderbouwing van de op het taxatierapport vastgestelde herstelkosten. De fysieke opname zelf vindt plaats op het taxatieadres en wordt vastgelegd in het hoofdtaxatierapport waarvan de RNCS-calculatie integraal onderdeel uitmaakt.

C.5.3 Deugdelijk en gespecificeerd

Een RNCS-calculatie voldoet aan deze eis langs vier sporen.

Spoor 1, gespecificeerd per niveau en positie. De calculatie toont per spuitniveau en per positie het aantal arbeidseenheden, het tarief per arbeidseenheid en de materiaalkosten. Dit is meer detail dan Bijlage I onderdeel 3.5 als minimum vereist.

Spoor 2, reproduceerbaar uit gepubliceerde parameters. Iedere uitkomst is herleidbaar uit de tarieven en indexen in de RNCS-PDF, uit **Bijlage A** (rota.tax/rncs/bijlage-a/) en **Bijlage B** (rota.tax/rncs/bijlage-b/), en uit **de methodiek** (rota.tax/rncs/methodiek/) zelf. Een contra-expert kan elke regel narekenen volgens de formule: tarief maal arbeidseenheden, plus materiaal maal arbeidseenheden, plus opslagen.

Spoor 3, cryptografische verificatie. De QR-code op iedere definitieve RNCS-PDF leidt naar een verificatiepagina die bevestigt dat het document niet is gewijzigd na uitgifte.

Spoor 4, niet gebaseerd op algemene stellingen. RNCS-calculaties baseren zich op concrete voertuigeigenschappen en geobserveerde herstelbehoefte. Argumenten als leeftijd, kilometrage of segment worden niet gebruikt om de calculatie te rechtvaardigen; die spelen pas een rol bij de daaropvolgende vaststelling of de wettelijke 31%-norm dan wel een hoger tegenbewijspercentage van toepassing is.

C.5.4 Objectieve maatstaven en redelijk handelend reparateur

RNCS hanteert tarieven die representatief zijn voor de Nederlandse schadeherstelbranche, gebaseerd op een marktconforme dataset. Het systeem hanteert het beginsel van de meest kostenefficiente reparatiemethode in lijn met HR 26 oktober 2012.

C.5.5 Beeldmateriaal

Beeldmateriaal wordt niet in de RNCS-calculatie zelf opgenomen, maar in het overkoepelende taxatierapport waarvan de RNCS-calculatie onderdeel uitmaakt. Bij elke RNCS-onderbouwing waarin afwijking van de 31%-norm wordt bepleit, levert de taxateur het hoofdrapport met fotoreportage.

C.5.6 Tijdigheid en verband met de fysieke opname

De RNCS-calculatie wordt opgesteld op basis van de bij de fysieke opname vastgestelde schade. De datum van de calculatie valt binnen de termijn van een maand voorafgaand aan het afschrijvingsmoment (artikel 8 lid 4 Uitvoeringsregeling BPM). Dat is direct controleerbaar via het document-ID en de datumvermelding.

C.6 Drie regimes binnen RNCS

RNCS hanteert drie calculatie-regimes, afhankelijk van de schadesituatie. Welk regime in een concreet dossier is gehanteerd, blijkt uit de scope-aanduiding op pagina 1 van de RNCS-PDF.

C.6.1 Integrale schadecalculatie

Toegepast bij voertuigen waarvan het schadebeeld over meerdere carrosseriepanelen verspreid is en naar aard en omvang de drempel van normale gebruiksschade overschrijdt. Een integrale schadecalculatie wordt uitsluitend toegepast wanneer het verspreidingscriterium is vervuld en daarnaast ten minste een van de overige criteria aanwezig is. Alle aanwezige criteria worden door de ROTA-taxateur tijdens de fysieke opname vastgesteld en gestaafd met fotomateriaal in het hoofdtaxatierapport.

- **Verspreidingscriterium:** schade is fysiek aanwezig op drie of meer carrosseriepanelen, niet beperkt tot een paneel of paneelgroep.
- **Omvangscriterium:** ten minste een afzonderlijke schade vereist herstel waarbij plaatselijk bijspuiten zou leiden tot zichtbare kleurverschillen of niet-vakkundig resultaat, bijvoorbeeld bij metallic-, parelmoer- of matlaksystemen.
- **Aardcriterium:** schade is naar herkomst niet-courant, bijvoorbeeld door derden veroorzaakt of transportgerelateerd, en valt daarmee buiten het normale slijtage- en gebruikspatroon dat past bij leeftijd en kilometerstand.
- **Doelmatigheidscriterium:** zouden voor het waargenomen schadebeeld drie of meer afzonderlijke paneel-calculaties worden opgesteld, dan ontstaat structureel overlap in voorbereiding en in spuitwerk. De integrale aanpak elimineert die overlap en levert daarmee een lager totaalbedrag dan de optelsom van per-paneel-calculaties.

Scope-varianten. Compleet voertuig: alle panelen inclusief dak in een spuitsessie. Compleet zonder dak: alle panelen exclusief dak, toegepast wanneer het dak structureel buiten beschouwing kan blijven, bijvoorbeeld bij een vouwdak, een panoramadak in glas of een contrasterende dakuitvoering.

Afbakening tegen normale gebruiksschade. Schade die uitsluitend bestaat uit oppervlakkige krassen, kleine steenslag passend bij kilometerstand, of doffe lak door normale UV-belasting, kwalificeert NIET als grond voor de integrale schadecalculatie. In zulke gevallen wordt geen RNCS-calculatie opgesteld en wordt de standaard 31%-norm toegepast.

C.6.2 Plaatselijke schadecalculatie

Toegepast bij kleinere schades waarbij plaatselijk herstel afdoende is en geen onderdelenvervanging vereist is. RNCS hanteert in deze gevallen marktconforme vaste tarieven die overeenkomen met de gangbare prijsstelling in de Nederlandse schadeherstelbranche voor plaatselijk herstel.

C.6.3 Per-paneel schadecalculatie

Toegepast bij traditionele schade die niet binnen de vaste-tarief-aanpak valt en waarbij paneel-specifieke herstelwerkzaamheden noodzakelijk zijn. Per reparatiedeel worden gespecificeerd: de- en montage-arbeidseenheden, herstelarbeidseenheden, spuitarbeidseenheden per niveau, materiaalkosten, en bij vervanging de onderdeelnaam en het onderdeelnummer.

C.7 Verhouding tot de 31%-norm

De RNCS-calculatie levert het schadebedrag op, dus de herstelkosten. De vertaling naar waardevermindering gebeurt in het hoofdtaxatierapport, niet in de RNCS-calculatie zelf. Daarbij geldt het wettelijke kader:

- standaard wordt 31% van het schadebedrag als waardevermindering aangemerkt;
- een hoger percentage is toegestaan mits gemotiveerd, met verwijzing naar het concrete motorrijtuig en niet uitsluitend naar segment, leeftijd of kilometrage;
- de inkoopfactuur of inkoopverklaring kan als tegenbewijs dienen voor afwijking van de norm.

De RNCS-calculatie ondersteunt deze stappen door de schade gespecificeerd, reproduceerbaar en beeldmateriaal-onafhankelijk vast te leggen, zodat de taxateur of de rechter de daaropvolgende waardeverminderingstoets onbelemmerd kan uitvoeren.

C.8 Gevolgen voor de BPM-procedure

C.8.1 Acceptatie door de Belastingdienst

De Wet BPM en de Uitvoeringsregeling stellen geen specifieke eis aan het gebruikte schadecalculatiesysteem. De inspecteur is bevoegd de deugdelijkheid van de calculatie te toetsen, niet de keuze van het systeem. Een RNCS-calculatie die voldoet aan de in deze bijlage uiteengezette eisen kan niet om de enkele reden van het gebruikte systeem worden geweigerd.

C.8.2 Bezwaar en beroep

Weigert een inspecteur een RNCS-onderbouwde calculatie met als argument dat deze niet uit een specifiek commercieel calculatiesysteem afkomstig is, dan ontbeert die weigering een wettelijke grondslag. De geschilpunten die de rechter wel zal toetsen zijn of de calculatie voldoet aan de inhoudelijke deugdelijkheidsnorm uit Bijlage I onderdeel 3.5, of zij in samenhang met het beeldmateriaal de gestelde waardevermindering ondersteunt, en of de fysieke opname binnen de termijn en op een gedegen wijze is uitgevoerd.

C.8.3 Verhouding tot het Unierecht

Artikel 110 VWEU verbiedt heffing op een ingevoerd voertuig die hoger is dan op een vergelijkbaar binnenlands voertuig. RNCS hanteert het beginsel van de kostenefficientste reparatiemethode juist om te voorkomen dat de schadecalculatie hoger uitvalt dan de werkelijke herstelkosten, en draagt daarmee bij aan de naleving van artikel 110 VWEU in plaats van die te ondergraven.

C.9 Verklaring van conformiteit

De RNCS-methodiek is opgesteld en vastgesteld door het bestuur van de Stichting ROTA, een organisatie van taxateurs en schade-experts met gezamenlijk decennia aan beroepservaring in voertuigtaxatie, schadecalculatie en BPM-procedurevoering. Het bestuur verklaart op grond daarvan:

- de RNCS-methodiek en de bijbehorende bijlagen A, B en C zijn opgesteld met inachtneming van de Wet BPM 1992, de Uitvoeringsregeling BPM 1992 en Bijlage I bij die regeling;
- een RNCS-calculatie opgesteld door een ROTA-gecertificeerde taxateur en aangehecht aan een taxatierapport dat overigens voldoet aan de eisen van Bijlage I, vormt een deugdelijke schadecalculatie in de zin van Bijlage I onderdeel 3.5;
- de methodiek is publiek toegankelijk via rota.tax/rncs, daarmee voor elke partij controleerbaar en reproduceerbaar;
- de gedragscode, statuten, integriteitsverklaring en het sanctiereglement zijn publiek beschikbaar via rota.tax/privacy-2 en vormen het kader voor de onafhankelijke beroepsuitoefening van de aangesloten taxateurs.

C.10 Bronvermelding

Wet- en regelgeving. Wet BPM 1992 (BWBR0005806, geldend per 1 januari 2026); Uitvoeringsregeling belasting van personenauto's en motorrijwielen 1992 (BWBR0005813); Bijlage I bij die regeling.

Beleidsdocumenten Belastingdienst. Kaderbesluit BPM (Stcrt. 2024, 38718); Kennisgroep Auto KG:013:2023:4; Kennisgroep Auto KG:013:2023:8.

Jurisprudentie. HR 26-10-2012 ECLI:NL:HR:2012:BX0357 (Reaal/Athlon); HR 12-07-2019 nr. 18/02955; HR 26-10-2022 ECLI:NL:HR:2022:1273; Hof Den Haag 16-06-2017 ECLI:NL:GHDHA:2017:2868; Rechtbank Den Haag 28-12-2017 ECLI:NL:RBDHA:2017:16248; Hof 's-Hertogenbosch 26-11-2025 ECLI:NL:GHSHE:2025:3376 nr. 24/148.

RNCS-documentatie. De methodiek (rota.tax/rncs/methodiek/), Bijlage A (rota.tax/rncs/bijlage-a/) en Bijlage B (rota.tax/rncs/bijlage-b/).

Reglementen Stichting ROTA via rota.tax/privacy-2: Statuten versie 2025, Gedragscode versie 2025, Integriteitsverklaring, Klacht- en Sanctiereglement versie 2025, Reglement Artikel 80 AVG.

Bijlage A en B worden per kwartaal herijkt. Voor de juridische beoordeling van een individueel dossier geldt de Bijlage A en B die op het afschrijvingsmoment van het te taxeren motorrijtuig publiek beschikbaar was. De versiedatum is in elke RNCS-PDF vermeld in de tariefset-aanduiding, en op de pagina's van Bijlage A (rota.tax/rncs/bijlage-a/) en Bijlage B (rota.tax/rncs/bijlage-b/) is elke eerdere kwartaalversie op te vragen.

NOOT VAN DE REDACTIE

Wijzigingen ten opzichte van de vastgestelde versie van mei 2026.

- De bronvermelding onder RNCS-documentatie verwees naar Methodiek v1.2 en naar Bijlage A en B van 2026 Q2. Die verwijzingen wijzen nu naar de pagina's van de methodiek en van Bijlage A en B, waar de geldende versie staat en per kwartaal kan worden teruggekeken. Wie een dossier van april 2026 narekent, komt daarmee alsnog bij de bijlage die op dat afschrijvingsmoment gold.
- De verwijzing naar de methodiek betreft sinds 5 september 2026 versie 1.4. Die versie corrigeert paragraaf C.7 over de herkomst van onderdelenprijzen; zie de versiehistorie op de methodiekpagina.

De paragrafen C.1 tot en met C.9 zijn onaangeroerd. Alleen de bronvermelding is bijgewerkt, op 5 september 2026.